

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16P/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201517
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3822201517.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. Y., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov, matky: E. L., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., Y. XXX/XX, občan SR a otca: E. Y., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J., N. M. K. XXX/XX, t.č. Ústav na výkon trestu Dubnica nad Váhom, Dukelská štvrť 941/10, Dubnica nad Váhom, občan SR, o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného takto

rozhodol:

I. Maloletý H. Y., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky E. L., nar. XX.XX.XXXX, obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec maloletého dieťaťa E. Y., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť na výživu maloletého H. Y., nar. XX.XX.XXXX sumu 200,- eur mesačne k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje s účinnosťou od 21.04.2022.

III. Zameškané výživné na maloletého H. Y., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 21.04.2022 do vyhlásenia rozhodnutia v sume 1.556,60 eur sa povoľuje otcovi splácať k rukám matky maloletého dieťaťa v mesačných splátkach v sume po 50,- eur spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod následkom straty výhody poskytnutých splátok pri vynechaní jednej mesačnej splátky.

IV. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáha zverenia maloletého H. do svojej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti v sume 200,- eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody a bude tam ešte štyri roky. Otec na výživu maloletého H. platil pravidelne mesačne sumu 30,- eur mesačne do januára 2022. O maloletého sa matka stará sama, aktuálne je maloletý žiakom druhého ročníka Základnej školy v Nitrianskom Rudne. Matka ako pravidelné mesačné výdavky súvisiace so starostlivosťou o maloletého uviedla stravu, bývanie, hygienu, náklady na dopravu, ošatenie, školskú družinu, školskú jedáleň a futbal a ročné jednorázové výdavky na školské potreby, výlety, kultúrne podujatia, hračky. V doplnení návrhu z 21.06.2022 matka žiadala o zverenie syna do svojej starostlivosti.

2. Otec maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne vyjadril podaním z 03.10.2022, došlým do konania dňa 05.10.2022. Uviedol, že je vo výkone trestu od 06.11.2019 a trest mu končí 06.07.2026. Počas výkonu trestu nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku voľných pracovných pozícií, vykonáva

pomocné práce v kuchyni max. na 4 hodiny denne a bez nároku na pracovnú odmenu. Aj napriek týmto okolnostiam sa snažil prispievať na potreby syna rôznymi spôsobmi v sume minimálne 30,- eur aj bez rozhodnutia súdu. Počas výkonu trestu sa na starostlivosti o syna v nemalej miere podieľajú aj jeho sestry H. E. a B. J., ktoré synovi v mene otca a na jeho podnet zabezpečujú potrebné oblečenie, hračky, darččky, prispievajú na záľuby. Sestra H. E. nemalými finančnými čiastkami prispievala aj na chod domácnosti (nedoplatky na energiách). Od sestier dostal otec maloletého príslub, že v tomto budú pokračovať. Žiadal, aby bola v konaní vypočítaná sestra H. E.. Spolu s vyjadrením požiadal otec o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd otcovi určil vyživovaciu povinnosť v sume 30% zo sumy životného minima na neplnoleté dieťa mesačne.

3. Súd uznesením z 22.06.2022, č.k. 16P/16/2022 - 16 do konania ustanovil maloletému dieťaťu za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - odbor sociálnych vecí.

4.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, prednesom kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa a oboznámením obsahu listinných dôkazov najmä s návrhom, lustráciou rodičov v Registri obyvateľov SR, lustráciou otca v ZVJS, písomným doplnením návrhu z 21.06.2022, rodným listom maloletého dieťaťa, uznesením z 22.06.2022, odpoveďou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody z 28.06.2022, z 19.10.2022, a dňa 13.12.2022, prehľadom finančných operácií na účte otca v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, odpoveďou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenie služieb pre občana z 28.06.2022, odpoveďou Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor z 24.06.2022, výpisom LV č. XXXX k.ú. X. K., odpoveďou Okresného riaditeľstva PZ v Prievidzi, Okresný dopravný inšpektorát z 28.06.2022, evidenčnými kartami vozidiel evidovaných u rodičov mal. dieťaťa, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza o prešetrení pomerov a výsluchu maloletého z 13.07.2022, zápisnicou z pojednávania dňa 28.09.2022,písomným vyjadrením otca k návrhu z 03.10.2022, zápisnicou z pojednávania dňa 02.11.2022, odpoveďou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 20.12.2022, písomné vyjadrenie svedka H. E. z XX.XX.XXXX, ponukami z portálu www.nehnuteľnosti.sk <<http://www.nehnuteľnosti.sk>> z 18.01.2023, zápisnicou z pojednávania z 18.01.2023 a ostatným obsahom súdneho spisu, čím zistil tento skutkový stav:

5. Z rodného listu mal. H. mal súd preukázané rodičovstvo označenej matky a označeného otca.

6. Z lustrácie otca v Registri obyvateľov SR bolo zistené, že má jedno dieťa - H. Y., nar. XX.XX.XXXX. Z lustrácie matky z 25.04.2022 bolo zistené, že má jedno dieťa - H. Y., nar. XX.XX.XXXX. Z lustrácie otca v ZVJS bolo zistené, že otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody od 06.11.2019 do 06.07.2026.

7. V odpovedi z 28.06.2022 Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom súdu oznámil, že otec nie je pracovne zaradený, dňa 05.04.2022 otec zaslal maloletému sumu 30,- eur ako finančnú výpomoc pre syna a taktiež dňa 10.05.2022.

8. Z prehľadu finančných operácií na účte otca v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom ku dňu 19.10.2022 (č.l.75 súdneho spisu) bol zistený príjem otca za obdobie od 11.11.2019 do 14.10.2022 v celkovej sume 17.052,06 eur a jeho výdaj v sume 16.811,83 eur. Na účet otca mu došli tieto platby: v mesiaci 11/2019 suma 200,- eur od B. J., suma 2.000,-eur od H. E., v mesiaci 01/2020 suma 50,- eur od E. Y., suma 20,-eur od H. D., suma 100,- eur od E. J., v mesiaci 03/2020 suma 1.000,- eur od E. J., v mesiaci 04/2020 suma 200,- eur od H. S., v mesiaci 05/2020 suma 200,- eur od Martin Oršula, v mesiaci 06/2020 suma 1000,- eur od E. J., suma 100,- eur od H. S., suma 50,- eur od J. M., v mesiaci 07/2020 suma 250,- eur od E. R., suma 1000,- eur od E. R., suma 200,- eur od E. R., v mesiaci 08/2020 suma 850,- eur od E. R., suma 50,- eur od J. M., v mesiaci 09/2020 suma 600,- eur od H. J., v mesiaci 10/2020 suma 50,- eur od J. M., v mesiaci 11/2020 suma 50,- eur od J. M., v mesiaci 12/2020 suma 50,- eur od J. M., v mesiaci 02/2021 suma 50,- eur od J. M., suma 20,- eur od R. D., v mesiaci 03/2021 suma 550,- eur od H. E., v mesiaci 05/2021 suma 300,-eur od H. E., suma 100,- eur od H. S., v mesiaci 06/2021 suma 250,- eur od H. E., suma 100,- eur od H. S., v mesiaci 07/2021 suma 2400,-eur od J., suma 300,- eur od H. E., v mesiaci 08/2021 suma 230,- eur od H. S., suma 50,- eur od K. Y., v mesiaci 09/2021 suma 50,- eur od K. Y., suma 40,-eur od K. Y., suma 50,- eur od K. Y., suma 130,-eur od S. S., suma 50,- eur od K. Y., v mesiaci 10/2021 suma 200,- eur od E. Y., suma 100,- eur od C. C., suma 40,- eur od R. R., v mesiaci 11/2021 suma 50,- eur od H. H., v mesiaci 12/2021 suma 20,-eur od B. O., v mesiaci 04/2022 suma 500,- eur od H. E., suma 100,- eur od U. F., v mesiaci 05/2022 suma 685,- eur od Okresný súd Prievidza, v mesiaci 06/2022 suma 50,- eur od O. J., suma 100,- eur

od Martina Jurišová, v mesiaci 07/2022 suma 100,- eur od H. E., suma 60,- eur od K. O., suma 300,- eur od H. E., v mesiaci 08/2022 suma 400,- eur od H. E., v mesiaci 09/2022 suma 400,- eur od H. E.. Za uvedené obdobie otec maloletého v ústave za nákupy v bufete minul celkom sumu 12.162,55 eur a za telefonovanie z ústavu zaplatil sumu 2.242,- eur.

9. Z odpovede Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenie služieb pre občana z 28.06.2022 bolo zistené, že matka maloletého je od 01.09.2013 poberateľom prídavku na dieťa H. Y., nar. XX.XX.XXXX v sume 25,88 eur, nepoberá žiadny iné príspevky.

10. Zo správy Okresného úradu Prievidza katastrálny odbor z 24.06.2022 vyplýva, že matka mal. dieťaťa nemá v obvode evidovaný žiadny nehnuteľný majetok, otec je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX, k.ú. X. K. - rekreačná chata súp. č. XXX na parc.č. XXXX/XX a zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXXmX parc.č. XXXX/XX.

11. Z oznámenia Okresného riaditeľstva PZ v Prievidzi, Okresného dopravného inšpektorátu z 28.06.2022 bolo zistené, že matka je držiteľom/vlastníkom osobného motorového vozidla zn. YAMAHA R1 K s posledným záznamom z 01.09.2020 a druh záznamu: krádež, E. D. M. WH, C. romeo so štatútom odhlásené.

12. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately šetrením pomerov podľa správy z 13.07.2022 zistil, že matka obýva 4-izbový rodinný dom na adrese Y. XXX/XX, Z.. Matka uviedla, že maloletý je s otcom v pravidelnom telefonickom kontakte a taktiež chodí otca navštevovať. Bol vykonaný aj pohovor s maloletým H., ktorý o.i. uviedol, že matka sa o neho riadne stará. Šetrením v domácnosti bolo zistené, že maloletý má v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Úrad je toho názoru, že je v záujme maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky. K výške výživného sa úrad vyjadří po vykonanom dokazovaní v predmetnom konaní.

13. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom v odpovedi z 19.10.2022 na výzvu súdu oznámil, že otec nie je pracovne zaradený. Vyjadrenie ústav na výzvu súdu podaním z 13.12.2022 doplnil tak, že otec nebol zaradený do pracovného procesu zo zdravotných dôvodov. Pravidelne vykonáva činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v kuchyni pre odsúdených, tieto je povinný vykonávať bezplatne. V súčasnosti nie je možné menovaného zaradiť do pracovného procesu z dôvodu nedostatku vhodnej práce v ústave.

14. Z odpovede Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Oddelenie služieb pre občana z 20.12.2022 bolo zistené, že H. E. poberá prídavok na dieťa v sume 30,- eur mesačne a je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 383,80 eur mesačne. Z lustrácie v peňažných ústavoch u H. E. bolo zistené, že disponuje finančnými prostriedkami na účtoch, evidovaných na jej meno.

15. Z písomného vyjadrenia H. E. z XX.XX.XXXX vyplýva, že menovaná má dobré vzťahy s oboma rodičmi mal. dieťaťa a toto konanie sa jej ako uviedla netýka, nechce sa k ničomu vyjadrovať z dôvodu, aby nedošlo k narušeniu vzájomných dobrých vzťahov, ktoré má s rodičmi mal. dieťaťa. Uviedla, že to koľko peňazí, kto a z akého dôvodu otcovi maloletého posielala do výkonu trestu je len osobná vec rodiny. Čo sa týka platenia výživného toto ponecháva na úvahu súdu s tým, že má za to, že otec maloletého by sa mal na výžive svojho syna adekvátne podieľať.

16. Z portálu nehnuteľnosti.sk bolo dňa 18.01.2023 súdom zistené, že v ponuke je v okrese Prievidza v obci M. - L. prenájom rodinného domu za XXX,- eur mesačne a ponuka prenájmu chaty v X. K. s kapacitou cca 12 postelí s cenou 100,- eur na noc pri viacdennom pobyte.

17. Matka mal. dieťaťa vo svojom výsluchu pred súdom uviedla, že v júni 2022 sa odsťahovala z nehnuteľnosti otca - z rekreačnej chaty v X. K. a odišla bývať ku svojim rodičom. Je so svojimi rodičmi dohodnutá, že na chod domácnosti im prispieva celkovo sumou 100,- eur mesačne. Dňa 20.07.2022 sa jej narodil druhý syn C. L., ktorého zdravotný stav je zhoršený, pretože matka mala komplikovaný pôrod a maloletý C. má problémy s krvou. Otec mal. C. si riadne plní vyživovaciu povinnosť v sume 150,- eur mesačne. Okrem toho je poberateľkou rodičovského príspevku, prídavkov na dve deti. Užíva osobné motorové vozidlo zn. JEEP Grand Cherokee. Matka má výdavok na pohonné hmoty 100,- eur mesačne,

na stravu 400,- eur mesačne z toho 200,- eur na mal. H., maloletý je žiakom ZŠ Z., výdavok na oblečenie a obuv mesačne u dieťaťa je 50,-eur, strava školská jedáleň 31,- eur mesačne, kredit mobil 10,- eur, je zdravý. Maloletý chodí otca navštevovať aj do ústavu, kam ho berie sestra otca H. E.. Matka uviedla, že si myslí, že otec maloletého je schopný na výživu syna platiť sumu 200,- eur mesačne, pretože jeho pomery to umožňujú. Otec popredával autá aj svoj iný hnutelný majetok a myslí si, že tie platby, čo mu chodia do ústavu, sú z týchto predajov. Matka má vedomosť, že pred nástupom do výkonu trestu otec predal svoj majetok a disponoval tak väčšou sumou peňazí pred nástupom do výkonu trestu, preto má z čoho platiť matkou žiadané výživné. Otec mal matke tiež uviesť, že je v ústave pracovne zaradený. Na pojednávaní dňa 02.11.2022 matka k tvrdeniu otca uviedla, že má za to, že otec má z čoho platiť výživné v sume 200,- eur, pretože vie, že peniaze do ústavu sa mu stále posielajú a taktiež teraz od pondelka (07.11.2022) ide prenajímať rekreačnú chatu. Ak sestry posielajú otcovi do ústavu peniaze, matka tvrdí, že toto sú finančné prostriedky, ktoré patria otcovi maloletého. H. E. je na materskej dovolenke a otec maloletého si u sestier odložil peniaze. Ak otec tvrdí, že sestry otca sa na výžive maloletého podieľajú aj tým, že mu kupujú oblečenie, hračky, prispievajú na koničky a záľuby a aj na chod domácnosti, matka tvrdí, že toto nie je pravda. Je pravdou, že obe sestry matke pomáhajú, ale nie je to preto, že ich o to otec prosil, obe sestry otca maloletému ak niečo kúpi, tak ako jeho tety a nie na popud otca, jeho popud je taký, že keď mu syn zavolá a niečo naozaj potrebuje, vtedy otec cez jeho sestry zakúpi. Maloletý má otca veľmi rád, hovorí to každý deň. Miluje ho. Matka k výdavkom na maloletého doplnila, že aktuálne syn hráva aj futbal od mesiaca 10/2022 s poplatkom 15,- eur mesačne, matka ho vozí na futbal do F., s čím súvisí výdavok na pohonné hmoty vo výške 30,- eur mesačne, oblečenie a obuv na futbal 50,- eur na sezónu. K neplateniu nájomného matka tvrdila, že otec maloletého nepripravil žiadnu nájomnú zmluvu, kvôli čomu do nehnuteľnosti aj chodila polícia, lebo nemali oni k dispozícii žiadnu nájomnú zmluvu. Matka na pojednávaní dňa 18.01.2023 uviedla, že na podanom návrhu trvá, žiada výživné v sume 200,- eur, aj strava u maloletého v školskej jedálni sa teraz zvýšila na sumu 41,40 eur, od posledného súdneho pojednávania otec prispel na výživu syna k Vianociam sumou 200,- eur na ešte potom poslal sumu 50,- eur.

18. Otec mal dieťaťa vo svojom výsluchu pred súdom dňa 02.11.2022 uviedol, že s návrhom matky, čo do výšky žiadaného výživného nesúhlasí z dôvodu, že nie je v ústave pracovne zaradený a nemá absolútne žiadny príjem z pracovnej odmeny. Navrhuje určiť na syna minimálne výživné z dôvodu, aby sa pre neplnenie vyživovacej povinnosti nezadžil. Matke na pojednávaní vytkol, že do konania zaťažuje jeho sestry. Otec súdu tvrdil, že jeho syn dostane všetko, čo potrebuje, ale nie, že chce každé 3 mesiace novú kolobežku za 200,- eur. Ale keď syn naozaj potrebuje nové topánky a pod. on zavolá sestru a maloletý ich dostane. Otec tvrdil, že je nezamestnaný, ale keď zavolá sestru, ona maloletému kúpi, čo syn potrebuje, lebo jeho sestra (H. E.) mala vždy peniaze. Vytkol matke, že keď bývala s maloletým a otcom jej druhého syna v jeho nehnuteľnosti neplatili mu žiadny nájom. Matka tak otcovi tri roky blokovala dom. Dohodli sa na nájme, z ktorého on chcel synovi platiť výživné. Uviedol, že všetky dôležité veci (nie hračky), ale vážne dôležité veci, ktoré bude syn potrebovať zabezpečí prostredníctvom svojich sestier, ktoré mu s týmito výdavkami pomôžu a matka to veľmi dobre vie, doteraz to tak fungovalo, akurát sa to obmedzí s tými hračkami. Pričom to nie je z jeho finančných prostriedkov, ale z ich vlastných. Jeho sestry sa o neho museli starať od mladého veku a ostalo im to dodnes. On sa so sestrami samozrejme bude musieť nejako finančne potom vyrovnáť. Pred vzatím do väzby sa venoval kúpe a predaju áut, motoriek, mal prenajatú reštauráciu, jeho príjem bol mesačne cca 800,- eur. Pred vzatím do väzby sa o chod domácnosti finančne staral on, platil nájom, stravu, oblečenie, teda úplne všetko matke maloletého aj ich synovi. Je pravdou, že pred vzatím do väzby predal auto za 1700,- eur, ktorú sumu nechal H. E., predala sa tiež motorka za cca 2000,- eur p. J., ktorú sumu mu poslala na účet do ústavu, dosť z jeho peňazí však išlo na advokátov. Hnutelné veci čo mal, tak tie predala matka maloletého nejaké náradie, kolesá, pričom jej povedal, že nech si tieto peniaze nechá pre syna. K osobám, ktoré mu posielali doposiaľ finančné prostriedky na jeho účet do ústavu uviedol, že J. M. je jeho kamarát, R. D. nepozná, H. S. je jeho kamarát, K. Y. nevie kto to je. S. S. je matkou kamaráta H. S., E. Y. je otec druhého syna matky maloletého, ktorý mu raz poslal nájomné, na ktorom sa dohodli, R. R. je priateľka kamaráta, s ktorým bol vo väzbe a pre neho cez jeho účet mu poslala peniaze. H. H. nevie kto je ani C. C., p. O., K. O. a ostatní vyššie menovaní, ktorých otec nepozná boli to od nich platby pre iných ľudí, ktorí sú v ústave a dali si pre seba poslať peniaze cez jeho účet, lebo v ústave to tak funguje, že sa posielajú na účet toho, kto nemá pohľadávky. K nevyhotoveniu písomnej nájomnej zmluvy pre matku, maloletého a jej priateľa otec uviedol, že túto nevyhotovil z toho dôvodu, lebo vie, čo je p. Y. za človeka a keby on od neho dostal zmluvu na jeho meno, tak matku s dieťaťom z domu vyhodí a nebude bezdomovcovi dávať zmluvu, aby ten mohol bývať v jeho dome. Je pravdou, že rekreačnú chatu chcel prenajať, ale odstúpil od toho. K

zaradeniu do pracovného procesu v ústave otec uviedol, že návrh o výživné, ktorý podala matka na súd mu v ústave nijako nepomôže, zrejme tam bude musieť byť preto zaradený do práce a pracovať za 50,- eur mesačne a nepáči sa mu zarobiť 50,- eur mesačne. Sestra H. E. mu do ústavu pravidelne posielala sumu cca 300 - 400,- eur. Myslí si, že keby chcel byť v ústave zaradený do pracovného procesu s mesačnou odmenou cca 50,- eur, dá sa povedať, že by mu bolo zrejme vyhovené. Chcel pracovať v kuchyni, ale to sú práce, kde zarábajú cca od 5 do 50,- eur mesačne, čo je maximum. Otec uviedol, že na svojom návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia netrvá, berie tento návrh späť.

19. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa sa vyjadril, že navrhuje dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke, ktorá zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. K výške výživného uviedol, že s ohľadom na aktuálne výdavky na maloleté dieťa je v jeho záujme, aby otcovi bola určená vyživovacia povinnosť v sume minimálne 200,- eur mesačne.

20. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práva a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

21. Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 62 odsek 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku („CSP“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

29. Súd vykonal dokazovanie a mal preukázané, že každodennú starostlivosť maloletému H. riadne zabezpečuje matka, otec maloletého bol v konaní Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/51/2020 (lustrácia ZVJS č.I. 7 spisu) odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody od 06.11.2019 do

06.07.2026. Otec maloletého so zverením maloletého H. do osobnej starostlivosti matky súhlasil resp. nemal voči uvedenému námietky. S poukazom na vykonané dokazovanie súd dospel k tomu záveru, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky. Kolíznym opatrovníkom mal. dieťaťa rovnako navrhoval dieťa zveriť matke. Súd preto maloletého H. zveril do osobnej starostlivosti matky.

30. O vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa ako rodiča, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti bolo rozhodnuté podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, kedy pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného (maloletého H.), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca maloletého). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Uspokojovanie základných potrieb detí, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre ich telesný a duševný vývoj si vyžaduje náklady, ktoré má predovšetkým pokryť výživné od rodičov. Výživné má byť také, aby z neho mohli byť uhradené potreby detí súvisiace s ich zdravotným stavom, výchovou, záujmami a vzdelávaním. Deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Miera uspokojovania potrieb detí je limitovaná schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi ich rodičov. Súd pri rozhodovaní o výživnom vychádza zo zásady, že výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý existuje v čase vydania súdneho rozhodnutia. Predovšetkým platí, že povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení jeho rozsahu sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. S poukazom na všetko uvedené určil súd otcovi výživné v sume 200,- eur mesačne. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v schopnostiach otca takto určené výživné riadne plniť a to s poukazom na aktuálne základné odôvodnené mesačné výdavky na maloleté dieťa, ktorými sú: strava dieťaťa v domácom prostredí 200,- eur, strava v školskej jedálni 41,40 eur, oblečenie a obuv 50,- eur, futbal poplatok 15,- eur mesačne a s tým súvisiaci výdavok na pohonné hmoty 30,- eur mesačne, oblečenie a obuv na futbal 50,- eur sezóna t.j. pri trvaní sezóny cca 10 kalendárnych mesiacov ide o výdavok 5,- eur mesačne, kredit 10,- eur, školské potreby 15,- eur mesačne, hygiena 10,- eur, bývanie 33,33 eur mesačne na osobu (matka platí rodičom sumu 100,- eur mesačne za 3 osoby), spolu výdavok 409,73 eur mesačne, do ktorej sumy nebol vôbec zarátaný ešte výdavok na voľnočasové aktivity, výlety, kultúrne podujatia a pod.. Podľa § 62 odsek 4, 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné na maloletého dieťa má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Preto súd pri určení výživného vychádzal z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a ustálil, že v možnostiach aj aktuálnych schopnostiach otca je prispievať na výživu maloletému súdom určenou sumou. Súd neprihliadol na strane otca na tú skutočnosť, že od novembra 2019 je vo výkone trestu, pretože vlastným protiprávnym konaním sa tak pripravil o možnosť pracovať a zo svojho zárobku tak prispievať na výživu svojmu dieťaťu. Otec sám uviedol, že pred vzatím do väzby sa venoval kúpe a predaju áut, motoriek, mal prenajatú reštauráciu a jeho príjem bol mesačne cca 800,- eur. Navyše sám v konaní vypovedal, že zrejme, ak by prejavil v ústave záujem byť zaradený do pracovného procesu, udeje sa tak, ale zarobil by maximálne do 50,- eur mesačne. Tiež vytkol matke v priebehu súdneho pojednávania, že vďaka tomuto konaniu, ktoré ona iniciovala zrejme do pracovného procesu s takouto mesačnou odmenou zaradený bude. Ústav na výkon trestu súdu v mesiaci 12/2022 oznámil, že otec nie je zaradený do pracovného procesu zo zdravotných dôvodov. Otec nepriaznivý zdravotný stav súdu neudával ani nepredložil žiadny dôkaz, nasvedčujúci tomu, že má také zdravotné problémy, pre ktoré by v ústave nemohol pracovať. Samotný ústav totiž uviedol, že otec pravidelne vykonáva činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v kuchyni pre odsúdených, pričom tieto je povinný vykonávať bezplatne. Ústav súdu ďalej oznámil, že v súčasnosti nie je možné menovaného zaradiť do pracovného procesu z dôvodu nedostatku vhodnej práce v ústave. Napriek uvedenému súd poukazuje na celkový príjem otca maloletého dieťaťa na jeho osobný účet (resp. jeho konto) vedený v ústave, kedy v období od 11.11.2019 do 14.10.2022 mal otec príjem od tretích osôb v celkovej sume 17.052,06 eur a výdaj v sume 16.811,83 eur. Otec sa vyjadril, že na jeho účet mu boli posielané aj peniaze od tretích osôb, patriace spoluväzňom, od sumy príjmu tak možno odrátať sumy poslané na účet otca maloletého od R. D., K. Y., R. R., H. H. , C. C., B. O. a K. O. spolu v sume 530,- eur, ktoré platby patrili podľa vyjadrenia otca tretím osobám. Za uvedené obdobie otec maloletého v ústave mal teda príjem na svoj účet a pre

svoje potreby vo výške 16.522,06 eur (pri prepočte na mesiac za 36 kalendárnych mesiacov 458,94 eur mesačne) a výdaj v sume 16.811,83 eur (466,99 eur mesačne) , pričom len za nákupy v bufete preukázateľne minul celkom sumu 12.162,55 eur (za 36 mesiacov je to suma 335,07 eur mesačne) a za telefonovanie z ústavu zaplatil sumu 2.242,- eur (za 36 mesiacov je to 62,27 eur mesačne). Je pravdou a potvrdila to aj matka maloletého, že otec je s maloletým v pravidelnom telefonickom kontakte, avšak uvedený výdavok za telefonovanie nie je v takomto rozsahu možné zohľadniť v konaní pri určovaní výšky výživného, kedy výživné má jednak prednosť pred inými výdavkami rodiča a kedy otcovi matka zároveň umožňuje aj osobný kontakt maloletého s otcom v ústave. Ďalej bolo v konaní zistené, že otec je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - rekreačnej chaty v katastrálnom území X. K., preto túto nehnuteľnosť má možnosť prenajímať, či už dlhodobo alebo krátkodobo, z čoho by mal otec taktiež príjem. Na pojednávaní dňa 02.11.2022 matka tvrdila, že otec bude chatu prenajímať od 07.11.2022, k čomu otec uviedol, že zvažoval prenájom chaty, ale napokon od toho upustil. Ak však otec tvrdí, že nehnuteľnosť nemohol prenajímať do leta 2022, pretože v nej bývala matka s jej priateľom a maloletým H. a neplatili mu za to ani žiaden nájom, uvedené nemôže ísť na ťarchu maloletého dieťaťa. Vypratania svojej nehnuteľnosti event. iného občianskoprávného nároku za užívanie jeho nehnuteľnosti sa otec mohol domáhať aj súdnou cestou a nemožno to zohľadniť v konaní o výživnom na maloletého. Keďže je otec výlučným vlastníkom nehnuteľností, evidovaných na LV č. XXXX k.ú. X. K., tak tieto v prípade finančných ťažkostí môže nielen prenajať, ale aj predať a tým si zlepšiť svoju finančnú situáciu, keďže ako jediná ťarcha je na LV č. XXXX v časti C u predmetných nehnuteľností zapísané vecné bremeno - právo doživotného bývania a užívania v prospech otca mal. dieťaťa. Podľa aktuálnych inzerátov je výška nájmu obdobných nehnuteľností v okrese Prievidza cca 400,- eur mesačne a pri krátkodobom nájme cca 100,- eur na noc v tej istej lokalite. Otec v konaní vypovedal, že mu sestra H. E. posielala sumu od 300 do 400,- eur mesačne z jej vlastných zdrojov, pričom po prepustení z výkonu trestu sa s ňou on finančne vporiada. Ak matka tvrdila, že sestry posielajú otcovi do ústavu peniaze a sú finančné prostriedky, ktoré patria otcovi maloletého, lebo otec maloletého si u sestier odložil peniaze, toto sa v konaní nepodarilo hodnoverne preukázať. Sestra H. E. sa do konania vyjadrila písomne, ale tvrdenie matky ani otca k finančným rezervám, ktoré si mal otec vytvoriť predajom hnutelých vecí ešte pred nástupom do výkonu trestu nepotvrdila. Otec namietal, že jeho sestry sa predsa podieľajú na výžive maloletého vždy, keď niečo potrebuje, avšak maloletý si od neho pýta napr. kolobežku za 200,- eur každé 3 mesiace, a to nie je odôvodnený výdavok. Ak však niečo dôležité naozaj potrebuje, vie a aj to doposiaľ zabezpečuje prostredníctvom svojich oboch sestier. Keďže súd určil otcovi výživné v sume 200,- eur mesačne, ktoré pokrýva všetky odôvodnené a nevyhnutné výdavky na maloletého H., súčinnosť zo strany oboch sestier otca maloletého dieťaťa v tomto smere už nebude potrebná, pretože všetky potreby by mali byť zo sumy súdom určeného výživného pokryté, samozrejme mimo prípadných darčiekov či hračiek, ktoré mu otec aj naďalej môže zabezpečovať prostredníctvom svojich rodinných príslušníkov. Je však dôležité, aby aj matka selektovala výdavky na nevyhnutné, možné a výdavky nie nevyhnutné, ktoré sú aktuálne neprimerané pomerom na strane oboch rodičov. Je potrebné, aby matka nenahliadala na výchovu tak, že umožní maloletému H. čokoľvek a v akejkolvek sume. Je treba dôsledne (najmä v dnešnej nepriaznivej celospoločenskej ekonomickej situácii) zvažovať výdavky potrebné a výdavky na veci prípadne mimoškolské aktivity, bez ktorých sa maloletý H. aktuálne aspoň dočasne zaobíde. Matka maloletého je aktuálne na materskej dovolenke, na chod domácnosti prispieva rodičom celkovo sumou 100,- eur mesačne. Dňa 20.07.2022 sa jej narodil druhý syn C. L., ktorého zdravotný stav je zhoršený. Otec mal. C. si riadne plní vyživovaciu povinnosť v sume 150,- eur mesačne. Okrem toho je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti. S poukazom na uvedené bola otcovi určená vyživovacia povinnosť vo výške 200,- eur mesačne.

31.Počiatok vyživovacej povinnosti súd otcovi určil v súlade so zákonom o rodine t.j. dňom podania návrhu na súd, teda počnúc dňom 21.04.2022. Zameškané výživné od 21.04.2022 do vyhlásenia rozhodnutia v sume 1.556,60 eur súd určil nasledovne: za mesiac 04/2022 patrí dieťaťu výživné v sume 66,60 eur (200,- eur deleno 30 dní mesiaca 04/2022 krát 10 dní v mesiaci apríl 2022), za mesiace 05/2022 až 01/2023 (keďže výživné je splatné mesačne vopred) t.j spolu 1.866,60,- eur mínus dobrovoľná úhrada otcom na výživu dieťaťa 310,- eur (v mesiaci 04/2022 poslal na výživu syna 30,- eur, v 05/2022 30,- eur, na Vianoce 2022 250,- eur a v 01/2023 50,- eur). Sumu zameškaného výživného 1.556,60 eur súd povolil otcovi splácať ako zameškaný dlh na výživnom v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

32.O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.